

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/277/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7815207229
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7815207229.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Cakociho a členov senátu JUDr. Petra Tutka a JUDr. Slávky Zborovjanovej v spore žalobkyne: 1/ F. Š., V.. XX.XX.XXXX, P. L. I., F. X Y.roti žalovanému J. N., V.. XX.XX.XXXX, P. L. I., I. XXX, zastúpenému JUDr. Ladislavom Törökom, advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Rožňave, Šafárikova 8, IČO: 43 023 096, o zaplatenie 250,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 12. marca 2018 č.k. 10C/239/2015 - 85 jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania medzi žalobkyňou v 2. rade a žalovaným a v rozsahu zrušenia v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol o osobitných nárokoch pôvodnej žalobkyne v 1. rade F. Š.I., V.. XX.XX.XXXX a žalobkyne v 2. rade F. Š.I., V.. XX.XX.XXXX proti žalovanému a to tak, že tohto zaviazal zaplatiť žalobkyni v 2. rade sumu 250,- eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 09.06.2015 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobkyni v 2. rade priznal plnú náhradu trov konania. Zároveň zastavil konanie ohľadom nároku žalobkyne v 1. rade a vo vzťahu medzi ňou a žalovaným nepriznal stranám sporu náhradu trov konania. Zároveň uložil Slovenskej pošte vrátiť žalobkyni v 2. rade súdny poplatok vo výške 71,30 eur.

2. Rozsudok odôvodnil súd prvej inštancie tým, že na základe vykonaného dokazovania, a to výpoveďou svedkyne E. H. zistil, že táto je sestrou žalobkyne v 2. rade a bývalou družkou žalovaného. Táto uviedla, že so žalovaným spolu žili, pričom ona pracuje v Rakúsku a podľa jej tvrdenia žalovaného živila. Spolu si zobrali auto na leasing, pričom ho nevládali splácať a ona mu už odmietala dávať viac peňazí, preto si od žalobkyne v 2. rade jej sestry požičal 250,- eur. Podľa jej vyjadrenia sa takto malo stať v roku 2014 na jar, nevedela však presne uviesť dátum pôžičky. Potvrdila však, že spolu so žalovaným bola za žalobkyňou a bola aj pri poskytnutí tejto pôžičky. Uviedla, že ona si od žalobkyne peniaze nepožičala, bola iba prítomná pri pôžičke. Videla, ako žalovaný prevzal sumu 250,- eur a žalobkyňa v 2. rade vtedy povedala, že ich môže vrátiť hoci aj po 10,- eur. Pri pôžičke boli prítomní iba oni traja a vo vedľajšej miestnosti školy bola riaditeľka Petrová, ktorá počula ich rozhovor, keďže boli otvorené dvere. Ohľadne okolností svojho rozchodu so žalovaným uviedla, že keď sa rozišli bola zima a ešte nejaký mesiac dva spolu komunikovali, ale určite už na Vianoce boli rozídení. Svedkyňa si pamätala rok pôžičky 2013 a nie 2012. Konštatovala, že si kupovala byt a žalovaný tam s ňou žil, resp. chodil jej pomáhať s nábytkom a plánovali tam budúcnosť. Po odchode z Rudnej so žalovaným udržiavala aký taký vzťah a práve v tej dobe boli spolu za žalobkyňou v 2. rade za účelom poskytnutia pôžičky.

3. Ďalej súd prvej inštancie v dôvodoch rozsudku konštatoval, že vykonal aj dôkazy listinnými dôkazmi a to výzvou žalobkyne zo dňa 25.05.2015 na vrátenie pôžičky z obsahu ktorej vyplýva, že v roku 2013 mu požičala sumu 250,- eur a keďže sa nedohodli na termíne splatnosti, vyzvala žalovaného na vrátenie finančných prostriedkov vo výške 250,- eur v lehote do 10 dní od doručenia výzvy. Konštatoval, že

uvedenú písomnú výzvu žalovaný prevzal dňa 27.05.2015. Z potvrdenia o predčasnom ukončení zmluvy o financovaní zistil, že UniCredit Leasing potvrdil, že žalovaný ukončil leasingovú zmluvu 18.03.2015 a všetky záväzky mal vysporiadané. Z prehľadu splátok leasingu zistil, že žalovaný za obdobie od 27.05.2010 do 16.03.2015 mal uhradené všetky leasingové splátky. Na základe toho súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 657 Občianskeho zákonníka vyvodil záver, že v prejednávanej veci súd mal za preukázané, že medzi žalobkyňou 2/ a žalovaným došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke na sumu 250,- eur s tým, že žalovaný mal dlžnú sumu vrátiť bez uvedenia konkrétneho dátumu vrátenia, hoci aj na splátky po 10,- eur. Konštatoval, že tvrdenie žalobkyne 2/ bolo preukázané výpoveďou dvoch svedkýň a to sestry žalobkyne 2/ a nadriadenej žalobkyne 2/, z výpovedí ktorých vyplynulo, že žalovaný požiadal o poskytnutie pôžičky vo výške 250,- eur, ktoré mu žalobkyňa 2/ poskytla s tým, že ich má vrátiť hoci aj v splátkach po 10,- eur. Priamo pri požičaní bola sestra žalobkyne 2/ a vo vedľajšej kancelárii nadriadená žalobkyne 2/, ktorá počula rozhovor o požičaní peňazí a vzápätí po odchode žalovaného jej žalobkyňa 2/ povedala, že je ľahšia o 250,- eur, lebo ich požičala žalovanému. Za daného dôkazného stavu konštatoval, že žalobkyňa 2/ preukázala, že požičala žalovanému sumu 250,- eur. Dokazovaním sa jednoznačne nepodarilo ustáliť dátum požičania peňazí, nakoľko žalobkyňa tvrdila rok 2013, sestra žalobkyne 2/ E. H. uvádzala rok 2014, resp. 2013 a svedkyňa F. Y. nevedela bližšie určiť čas požičania peňazí. Žalovaný namietal skutočnosť, že so sestrou žalobkyne 2/ už od konca roka 2012 netvorili pár a preto si nemohol požičať peniaze v roku 2013, alebo v roku 2014. Súd nepovažoval za dôležitý dátum poskytnutia peňazí v tomto prípade z dôvodu, že k požičaniu peňazí mohlo dôjsť koncom roka 2012 alebo aj v roku 2013, ako to tvrdila žalobkyňa 2/ a malo to byť v čase, keď už žalovaný so sestrou žalobkyne 2/ ukončoval spolužitie, resp. spolu už nežili, ale ešte komunikovali. Za dôležitú okolnosť súd považoval tvrdenie žalobkyne 2/ podporené výpoveďami dvoch svedkýň, že došlo k požičaniu peňazí 250,- eur žalovanému a že tieto mal vrátiť bez toho, aby bol stanovený nejaký termín vrátenia. Konštatoval, že žalovaný popieral vznik zmluvy o pôžičke a popieral prevzatie peňazí argumentujúc tým, že nebolo ani ustálené obdobie, kedy sa tak malo stať a namietal aj okolnosť, že E. H. sa mu snaží ublížiť za to, že sa s ňou rozišiel. Mal za to, že obrana žalovaného pri predložených dôkazoch žalobkyňou 2/ bola nedostatočná a preto sa súd stotožnil s tvrdením žalobkyne 2/, ktoré bolo podporené vypočutými svedkyňami. Aj keď jedna svedkyňa je sestrou žalobkyne 2/ a druhá jej nadriadenou, nie je možné ich výpovede považovať za nedôveryhodné len preto, že majú bližší vzťah k žalobkyňi 2/ ako k žalovanému. Žalobkyňa 2/ preukázala, že žalovanému požičala finančné prostriedky a žalovaný v konaní nepreukázal, že by už vrátil žalobkyňi 2/ požičanú sumu 250,- eur a preto ho súd zaviazal na plnenie. Žalobkyňa 2/ písomne vyzvala žalovaného na vrátenie požičanej sumy 250,- eur listom zo dňa 25.05.2015, ktorý žalovaný prevzal 27.05.2015. Plniť mal v lehote 10 dní a následne sa dostal s plnením do omeškania a preto súd priznal žalobkyňi 2/ úroky z omeškania od 09.06.2015 do zaplatenia v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

4. Rozhodnutie o trovách konania medzi žalobkyňou v 2. rade a žalovaným založil na ust. § 255 ods. 1, 2 C.s.p. a konštatoval, že vzhľadom na plný úspech žalobkyne v 2. rade priznali plnú náhradu trov konania.

5. Výrok o zastavení konania ohľadom nároku žalobkyne v 1. rade odôvodnil späťvzatím žaloby, s ktorým žalovaný vyjadril súhlas.

6. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalovaný. Tento žiadal napadnutý vyhovujúci výrok rozsudku zmeniť a nárok žalobkyne v 2. rade zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. Svoje odvolanie zakladal na dôvodoch uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p., teda na tvrdení, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Svoj záver o nesprávnosti vyhovujúceho výroku rozsudku odvodzuje z bodu 16. jeho odôvodnenia, v ktorom sa súd odvoláva na úpravu § 657 Občianskeho zákonníka o zmluve o pôžičke. Má však za to, že jeho závery v tejto otázke sa nezhodujú s bodom 6. jeho odôvodnenia, v ktorom je potvrdené, že strany sporu nemali presný dátum splatnosti pôžičky. Má za to, že mu nebolo preukázané prevzatie žiadnej hotovosti a rovnako nebol dohodnutý ani žiadny dátum splatnosti „pôžičky“ a preto mu nie je zrejmé, ako mohlo byť takéto nepreukázané konanie posudzované ako zmluva o pôžičke. Tvrdenia žalobkyne ako aj jej kolegyne, ktorá sa mala vyjadriť iba o okolnostiach, ktoré počula z vedľajšej miestnosti považuje za medzi nimi dohodnutú argumentáciu, nie však dôkaz, o ktorý by bolo možné oprieť celé rozhodnutie. Za nelogické považuje tvrdenia žalobkyne o jeho odkázanosti na pôžičku z dôvodu potreby uhradiť leasingovú splátku, keďže on mal vždy včas uhradené všetky leasingové splátky a s ich splácaním nemal problémy a za nelogické považuje aj vyjadrenie jeho bývalej družby a sestry žalobkyne o tom, že žalobkyňu mala spolu s ním navštíviť

z dôvodu pôžičky potom, ako sa s ňou rozišiel. Má za to, že nebolo preukázané reálne odovzdanie peňazí a teda ani k naplneniu obsahu zmluvy o pôžičke. Zdôrazňuje, že žalobkyňa a ani svedkyne ani v jednom prípade zhodne nepotvrdili dátum požičania, teda prevzatia peňazí. On ako žalovaný takto nemal možnosť pred súdom preukázať, že si peniaze nepožičal a to z dôvodu, že zo strany žalobkyne nebol produkován žiadny dôkaz, ktorým by bolo preukázaná pôžička. Mal za to, že súd svoje rozhodnutie staval iba na názorových tvrdeniach žalobkyne, pričom nijakým spôsobom neprihliadol na jeho tvrdenia, podľa ktorých nemal ako preukázať nepožičanie z finančných prostriedkov majúč za to, že takéto tvrdenia nie je možné preukázať.

7. Žalobkyňa v 2. rade vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcom výroku ako aj vo výroku o trovách konania považuje za správny a preto ho žiada potvrdiť. Odvolacie námietky žalovaného nepovažuje za dôvodné. Má za to, že vykonaným dokazovaním bolo dostatočne preukázané, že medzi ňou a žalovaným došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke na sumu 250,- eur a aj to, že tieto peniaze si žalovaný skutočne požičal a teda, že došlo k skutočnému odovzdaniu požičanej sumy v jej kancelárii v Rožňave na ulici Vajanského s tým, že nebol určený presný čas plnenia.

8. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcom výroku ako aj vo výroku o trovách konania, ako aj konanie, ktoré tomuto rozsudku predchádzalo postupom podľa § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné. Súd prvej inštancie sa dopustil nesprávneho procesného postupu pri hodnotení prostriedkov procesného útoku žalobkyne z hľadiska splnenia jej povinnosti tvrdenia vo vzťahu k hmotnoprávnej úprave zmluvy o pôžičke a v dôsledku toho aj nesprávne v tejto časti rozhodol.

9. Podľa ust. § 149 C.s.p. prostriedkami procesného útoku a procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonávanie dôkazov, námietky k návrhu protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

10. Podľa ust. § 150 ods. 1 C.s.p. strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

11. Podľa ust. § 151 ods. 1 C.s.p. skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela sa považujú za nesporné.

12. Podľa ods. 2 ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

13. Z citovaného ust. § 150 ods. 1 C.s.p. vyplýva jedna zo základných procesných povinností strán sporu, a to povinnosť tvrdiť. Stranu sporu zaťažuje bremeno tvrdenia a jej schopnosť uniesť toto bremeno spolu s dôkazným bremenom je predpokladom pre úspech v spore. Nesplnenie povinnosti tvrdiť, resp. nesplnenie povinnosti „relevantne“ tvrdiť (uviesť tvrdenia z hľadiska ich kvality pravdivé, úplné, podstatné a rozhodujúce), má pre stranu sporu procesnoprávnu sankciu spočívajúcu v prehre v spore. Povinnosť strany sporu tvrdiť má kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 C.s.p.).

14. Posúdenie otázky, ktorá strana sporu je povinná tvrdiť, a aký je obsah jej povinnosti tvrdiť, teda kto a aké tvrdenia má uviesť, sa odvíja od hmotného práva. Platí, že strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Procesnej povinnosti strany sporu uviesť skutkové tvrdenia zodpovedá procesná povinnosť protistrany poprieť tvrdené skutočnosti. Povinnosť tvrdiť podstatné a rozhodujúce skutočnosti sa v právnej teórii označuje ako povinnosť tvrdiť „substancovane“, resp. uviesť substancované tvrdenia. Pojem „substancované“ zvyrazňuje, že tvrdenia sú relevantné z hľadiska hmotného práva. Povinnosť substancovane tvrdiť má charakter procesného bremena a zaťažuje toho, kto má procesnú povinnosť tvrdiť, ale aj toho kto má procesnú povinnosť poprieť tvrdenia protistrany. Hovoríme potom o povinnosti substancovane poprieť tvrdenia protistrany. Substancované tvrdenie je také skutkové tvrdenie, ktoré je možné subsumovať pod konkrétnu právnu normu a je k nemu možné vykonať dokazovanie. Následkom porušenia povinnosti žalobcu substancovane tvrdiť, je zamietnutie žaloby bez dokazovania. Nesubstancované tvrdenie sa totiž nedá substancovane poprieť.

15. Odvolací súd je s poukazom na vyššie uvedené zásady toho názoru, že závery súdu prvej inštancie o unesení bremena substancovaného tvrdenia žalobkyne. V návaznosti na hmotnoprávnu úpravu § 657 Občianskeho zákonníka o zmluve o pôžičke nie sú správne. Žalobkyňa v konaní totiž neuviedla také relevantné skutkové tvrdenia a zároveň neoznačila dôkazy z ktorých by bolo možné jednoznačne uzavrieť skutkový stav do takej miery, aby ho bolo možné podriaďiť pod hmotnoprávnu úpravu § 657 Občianskeho zákonníka, predovšetkým z hľadiska označenia dátumu, kedy malo dôjsť k uzavretiu tejto zmluvy. Z tohto ustanovenia je totiž zrejmé, že zmluva o pôžičke je zmluvou neformálneho charakteru, teda zmluvou reálnou, čo síce znamená, že zmluvné strany ju môžu uzavrieť akýmkoľvek spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o obsahu dojednania, avšak k samotnému založeniu zmluvného vzťahu dochádza reálnym odovzdaním vecí. Povinnosťou žalobcu je teda v rámci svojho prostriedku procesného útoku je označiť také vyčerpávajúce skutkové tvrdenia, z ktorých by bolo možné ustáliť všetky podstatné okolnosti zmluvy, teda aj faktické odovzдание peňažných prostriedkov dlžníkovi aj z hľadiska toho, kedy k takémuto odovzdaníu malo dôjsť. Z takýchto skutkových tvrdení musí totiž logicky vyplývať skutkový stav. Iba takto ustálený skutkový stav totiž umožňuje žalovanému reagovať v rámci prostriedkov svojej procesnej obrany na skutkové tvrdenia žaloby a to ich popretím a uvedením vlastných skutkových tvrdení. Žalovaný teda toto svoje procesné právo nemôže splniť bez toho, aby na základe skutkových tvrdení žaloby vyplýval konkrétny skutkový stav.

16. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na tvrdenie žalobkyne ohľadne dátumu uzavretia tejto pôžičky, že táto si presný dátum nepamätala a termín poskytnutia pôžičky vymedzila časovým úsekom v roku 2013 a v tomto smere uviedla iba skutkové tvrdenie, že jej sestra a žalovaný v čase poskytnutia pôžičky už neboli spolu iba sa kontaktovali. V rozpore s jej tvrdením je svedecká výpoveď jej sestry svedkyne H., ktorá sa taktiež nevedela presnejšie vyjadriť k dátumu poskytnutia pôžičky a podľa nej k poskytnutiu došlo na jar 2014. Rovnako rozporné tvrdenia v tomto smere uviedla aj v tom, že podľa jej vyjadrenia v tom čase boli ešte so žalovaným spolu a rozišli sa až po poskytnutí pôžičky. K termínu uzavretia pôžičky sa nevedela vyjadriť ani svedkyňa Petrova, ktorá nedokázala konkretizovať ani rok, kedy sa tak malo stať. Z obsahu skutkových tvrdení žalobkyne a ako aj z obsahu svedeckých výpovedí nevyplývajú také skutkové tvrdenia a ani dôkaz vyplývajúci z vykonaného dokazovania, ktorým by bolo možné nesporne ustáliť jednu z podstatných náležitostí zmluvy o pôžičke a to okolnosti, kedy došlo k jej uzavretiu, teda k naplneniu zákonnej podmienky odovzdaním peňažných prostriedkov. Bez ustálenia tejto skutkovej otázky nemal totiž žalovaný možnosť v rámci svojej procesnej obrany vyvrátiť tieto podstatné skutkové tvrdenia vychádzajúc zo zásady o jeho nemožnosti preukázať neexistenciu konkrétnej skutočnosti. Ustálenie termínu uzavretia zmluvy o pôžičke je právne významné z viacerých hľadísk a to z hľadiska možnosti žalovaného označiť dôkazy na svoju obranu, z hľadiska začiatku plynutia premičacej lehoty a podobne. Výsledkom nesprávneho postupu súdu prvej inštancie je skutočnosť, že žalovaný bol zaviazaný na plnenie bez toho, aby mu bolo umožnené uplatniť v konaní prostriedky svojej procesnej obrany.

17. S poukazom na tieto dôvody neostávalo odvolaciemu súdu iné, ako rozsudok v jeho vyhovujúcom výroku ako aj v nadväzujúcom výroku o trovách konania zrušiť podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Keďže s poukazom na záväzný právny názor odvolacieho súdu vyjadrený v zrušujúcom uznesení je zrejmé, že súd prvej inštancie si nesplnil svoju povinnosť zaujať stanovisko k skutkovým tvrdeniam, k navrhovaným dôkazom, ako aj povinnosť vykonať predbežné právne posúdenie veci vyplývajúcemu ust. § 181 ods. 2 C.s.p., bude jeho povinnosťou po vrátení veci odstrániť tieto nedostatky a stranám sporu umožniť reagovať na ne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.